

Jaarverslaggeving 2017

Stichting Slingeland Ziekenhuis

INHOUDSOPGAVE

Pagina

5.1 Jaarrekening 2017

5.1.1	Balans per 31 december 2017	3
5.1.2	Resultatenrekening over 2017	4
5.1.3	Kasstroomoverzicht over 2017	5
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
5.1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2017	14
5.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	22
5.1.7	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	23
5.1.8	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	24
5.1.9	Toelichting op de resultatenrekening over 2017	26
5.1.10	Vaststelling en goedkeuring	27

5.2 Overige gegevens

5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	35
5.2.2	Nevenvestigingen	35
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	35

5.1 JAARREKENING

5.1 JAARREKENING

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-17 * € 1.000	31-dec-16 * € 1.000
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	56.156	62.125
Financiële vaste activa	2	11.184	11.734
Totaal vaste activa		<u>67.340</u>	<u>73.859</u>
Vlottende activa			
Vorraden	3	2.636	2.742
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	4	506	522
Debiteuren en overige vorderingen	5	26.874	23.263
Liquide middelen	6	30.939	27.222
Totaal vlottende activa		<u>60.955</u>	<u>53.749</u>
Totaal activa		<u><u>128.295</u></u>	<u><u>127.608</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	7	1.861	1.861
Bestemmingsreserves		3.090	3.090
Algemene en overige reserves		41.961	38.395
Totaal Vermogen		<u>46.912</u>	<u>43.346</u>
Voorzieningen	8	4.955	4.062
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	9	31.390	29.353
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	10	5.305	7.495
Schulden uit hoofde van financieringoverschot	11	0	7
Overige kortlopende schulden	12	39.733	43.345
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>45.038</u>	<u>50.847</u>
Totaal passiva		<u><u>128.295</u></u>	<u><u>127.608</u></u>

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	2017 * € 1.000	2016 * € 1.000
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	15	154.802	154.355
Subsidies	16	4.307	3.974
Overige bedrijfsopbrengsten	17	8.259	8.081
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>167.368</u>	<u>166.410</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	18	79.214	79.721
Afschrijvingen op materiële vaste activa	19	11.652	12.318
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	20	25.400	24.910
Overige bedrijfskosten	21	46.982	45.411
Som der bedrijfslasten		<u>163.248</u>	<u>162.360</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		4.120	4.050
Financiële baten en lasten	22	-554	-1.452
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>3.566</u></u>	<u><u>2.598</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene / overige reserves		<u>3.566</u>	<u>2.599</u>
		<u><u>3.566</u></u>	<u><u>2.599</u></u>

5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

	Ref.	2017		2016	
		* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			4.120		4.050
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	1)	11.652		12.318	
- mutaties voorzieningen	8)	<u>893</u>		<u>947</u>	
			12.545		13.265
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	3)	106		-37	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	4-10)	-2.174		-1.486	
- vorderingen	5)	-3.611		2.146	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	11)	-7		-3.786	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	12)	1.388		-6.862	
			<u>-4.298</u>		<u>-10.025</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			12.367		7.290
Ontvangen interest	22)	795		910	
Betaalde interest	22)	<u>-1.349</u>		<u>-2.362</u>	
			<u>-554</u>		<u>-1.452</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			11.813		5.838
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	1)	-5.683		-8.024	
Verwervingen deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	2)	-36		707	
Aflossing leningen u/g	2)	586		586	
Investerings in overige financiële vaste activa	2)	<u>0</u>		<u>-88</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-5.133		-6.819
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Overgesloten lening	9)	5.000		0	
Aflossing langlopende schulden	9)	<u>-7.963</u>		<u>-3.627</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-2.963		-3.627
Mutatie geldmiddelen			<u>3.717</u>		<u>-4.608</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari			27.222		31.830
Stand geldmiddelen per 31 december			<u>30.939</u>		<u>27.222</u>
Mutatie geldmiddelen			3.717		-4.608

Toelichting:

Er is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Slingeland Ziekenhuis is statutair (en feitelijk) gevestigd te Doetinchem, op het adres Kruisbergseweg. De belangrijkste activiteit is het exploiteren van een algemeen ziekenhuis.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Bestuurlijke fusie met Stichting Ziekenhuisvoorzieningen Oost-Achterhoek

Stichting Slingeland ziekenhuis is per 1 januari 2017 bestuurlijk gefuseerd met Stichting Ziekenhuisvoorzieningen Oost-Achterhoek. De jaarrekening van Stichting Slingeland ziekenhuis wordt vanaf 2017 daardoor geconsolideerd in de jaarrekening van de stichting Samenwerkende ziekenhuizen Slingeland en Koningin Beatrix. Ten behoeve van deze consolidatie zijn de waarderingsgrondslagen van de gefuseerde ziekenhuizen geharmoniseerd.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2016 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2017 mogelijk te maken. Deze herrubriceringen betreft:

De presentatie van het onderhanden projecten uit hoofde van DBC's. Vanaf de jaarrekening 2017 wordt deze post gepresenteerd per zorgverzekeraar. Voorgaande jaren werd deze post gesaldeerd gepresenteerd in de balans.

5.1.4.1 Algemeen

Consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de onderneming en haar dochtermaatschappijen in de groep, andere groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Dochtermaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming (en/of een of meer van haar dochtermaatschappijen) meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kan uitoefenen, of meer dan de helft van de bestuurders of van de commissarissen kan benoemen of ontslaan. Groeps-maatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleids-bepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en zodanig kunnen worden uitgeoefend dat ze daardoor de onderneming meer of minder invloed verschaffen.

Belangen die uitsluitend worden aangehouden om ze te vervreemden worden niet geconsolideerd indien bij verwerving al het voornemen bestaat om het belang af te stoten, de verkoop binnen een jaar waarschijnlijk is en op overnamedatum (of binnen een korte periode daarna) aan andere indicatoren wordt voldaan. Deze belangen worden opgenomen onder de vlottende activa, onder effecten ('slechts aangehouden om te vervreemden').

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

Op grond van artikel 7, lid 5 en 6, van de Regeling verslaggeving WTZi is de volgende stichting buiten de consolidatie gebleven, omdat deze als steunstichting wordt aangemerkt:

- Stichting Kapel Slingeland Ziekenhuis te Doetinchem.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

Op grond van artikel 407 BW Titel 9 Boek 2 zijn de volgende vennootschappen wiens gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is op het geheel buiten de consolidatie gebleven:

- VasoVaso B.V. te Doetinchem.
- Oude Slinge Beheer B.V. te Doetinchem

Schattingswijziging

In 2017 heeft Slingeland Ziekenhuis de waardering van het onderhanden werk aangepast. Deze wijziging is doorgevoerd om de grondslagen tussen Stichting Slingeland Ziekenhuis en Koningin Beatrix Ziekenhuis te harmoniseren. Tot 31-12-2016 waardeerde Slingeland Ziekenhuis haar onderhanden werk uit hoofde van DBC tegen kostprijs plus winststopslag. Vanaf 1 januari 2017 wordt het onderhanden werk uit hoofde van DBC gewaardeerd tegen percentage-of-completion methode. Deze schattingswijziging resulteert in een lagere waardering van het onderhanden werk van € 3,4 miljoen.

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de nominale waarde. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De waarderingsgrondslagen van het onderhanden werk uit hoofde van DBC's, MVA en de voorzieningen zijn naar mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen.

Immateriële en materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de onderneming en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de onderneming in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa .

In het geval dat de betaling van de kostprijs van een materieel vast actief plaatsvindt op grond van een langere dan normale betalingstermijn, wordt de kostprijs van het actief gebaseerd op de contante waarde van de verplichting .

In het geval dat materiële vaste activa worden verworven in ruil voor een niet-monetair actief, wordt de kostprijs van het materieel vast actief bepaald op basis van de reële waarde voor zover de ruiltransactie leidt tot een wijziging in de economische omstandigheden en de reële waarde van het verworven actief of van het opgegeven actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld .

Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben .

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering, alsmede vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven . Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd :

- Bedrijfsgebouwen en terreinen : 2,0% - 10 %
- Machines en installaties : 5% - 20%
- Andere vaste bedrijfsmiddelen: 2,0% - 20,0%

De afschrijvingstermijnen worden vanaf 2013 op onderdelen van de activa aangepast aan de voorgenomen nieuwbouw en verhuizing in 2024.

De onderneming bepaalt het af te schrijven bedrag zonder rekening te houden met een restwaarde .

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële vaste activa

Stichting Slingeland Ziekenhuis heeft een deelneming in Vasovaso B.V., Oude Slinge Beheer B.V. en Medirisk.

Niet geconsolideerde deelnemingen waarin de groep invloed van betekenis uitoefent (VasoVaso B.V. en Oude Slinge Beheer B.V.) op het zakelijke en financiële beleid worden tegen de vermogensmutatiemethode gewaardeerd. Voor de bepaling of sprake is van invloed van betekenis worden mede in aanmerking genomen de financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten. Overeenkomstig de vermogensmutatiemethode worden de deelnemingen in de balans opgenomen tegen het aandeel van de groep in de netto-vermogenswaarde vermeerderd met haar aandeel in de resultaten van de deelnemingen en haar aandeel in de directe mutaties in het eigen vermogen van de deelnemingen vanaf het moment van verwerving, bepaald volgens de grondslagen zoals vermeld in deze jaarrekening, verminderd met haar aandeel in de dividenduitkeringen van de deelnemingen. In de winst-en-verliesrekening wordt het aandeel van de groep in het resultaat van de deelnemingen opgenomen. Indien en voor zover de vennootschap niet zonder beperking uitkering van de positieve resultaten aan haar kan bewerkstelligen, worden de resultaten in een wettelijke reserve opgenomen. Haar aandeel in de rechtstreekse vermogensvermeerderingen en –verminderingen van de deelnemingen wordt ook in de wettelijke reserve opgenomen met uitzondering van herwaarderings van activa die in de herwaarderingsreserve worden verwerkt.

Indien de waarde van de deelneming volgens de vermogensmutatiemethode nihil is geworden, wordt deze methode niet langer toegepast en blijft de deelneming bij ongewijzigde omstandigheden op nihil gewaardeerd. Hierbij worden andere langlopende belangen in de deelneming die feitelijk worden aangemerkt als een onderdeel van de netto-investering, ook meegenomen. Indien en voor zover geheel of ten dele voor de schulden van de deelneming wordt ingestaan respectievelijk een feitelijke verplichting bestaat de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening opgenomen.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend (Medirisk), worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs minus eventuele bijzondere waardeverminderingen (lagere marktwaarde). Het dividend wordt als resultaat aangemerkt en verwerkt onder de financiële baten en lasten.

Stichting Slingeland Ziekenhuis heeft het RGC-gebouw verhuurd voor een langere periode, waarvoor de huurder maandelijks een bedrag betaald. Slingeland heeft vastgesteld dat alle belangrijke risico's en voordelen van het eigendom van de bezittingen zijn overgedragen en verantwoordt deze derhalve als financiële lease en waardeert tegen de toekomstige huuropbrengsten (exclusief rentebestandsdelen).

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige nettokasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderverslies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderverslies van een kasstroom-genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderverslies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderverslies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderverslies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderverslies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorraden

Vorraden zijn gewaardeerd tegen de gemiddelde verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Tot 1 januari 2017 werd het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk werd bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden.

Als gevolg van bestuurlijke fusie tussen SKB en SZ zijn de waarderingsgrondslagen geharmoniseerd, vanaf 2017 is de waardering van het onderhanden werk uit hoofde van de DBC-zorgproducten gebaseerd op de "percentage of completion"-methode. Deze methode houdt in dat de gemaakte kosten van een dbc procentueel worden berekend in relatie tot het gemiddelde van deze dbc van de laatste twee jaar. Deze verhouding wordt afgezet tegen de verwachte opbrengstwaarde.

Het effect met betrekking tot de huidige periode is € 3,4 miljoen en verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

- De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs.
- De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.
- De reële waarde van derivaten waarbij collateral wordt uitgewisseld, wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de (Eonia) swapcurve, omdat door de uitwisseling het krediet- en liquiditeitsrisico wordt gemitigeerd.
- De reële waarde van derivaten waarbij geen collateral wordt uitgewisseld, wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de relevante swapcurve vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen voor de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Conform Richtlijn 655 Zorginstellingen is met ingang van 2014 het vermogen ingedeeld in kapitaal, bestemmingsreserves, bestemmingsfondsen en algemene of overige reserves.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De personeelsgerelateerde voorzieningen (jubilea en PLB) worden tegen contante waarde gewaardeerd. De rentemutatie van voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde is verantwoord als dotatie aan de voorziening.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening aansprakelijkheid

De voorziening aansprakelijkheid is gevormd ter dekking van medische claims. De voorziening is gevormd ter grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde bedrag.

Voorziening claims en geschillen

De voorziening claims en geschillen is gevormd voor de materiele controle van zorgverzekeraars en andere mogelijke onderhanden claims en geschillen. De voorziening is gevormd ter grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde bedrag.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

De voorziening arbeidsongeschiktheid heeft betrekking op het gedurende twee jaar doobetalen van salaris (inclusief werkgeverslasten) aan personeel waarvan op balansdatum bekend is dat zij naar verwachting (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt zullen blijven. De voorziening is gevormd ter grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde bedrag.

Voorziening reorganisatiekosten

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben.

In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijk kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorzieningen (algemeen)

Voorziening persoonlijk budget levensfase (toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 55+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

Omzet

De omzet DBC's en DBC-zorgproducten betreft de daadwerkelijke gefactureerde DBC's en DBC-zorgproducten en de mutatie in de onderhanden projecten uit hoofde van DBC's en DBC-zorgproducten. In de omzet zijn eveneens de overige producten opgenomen. Stichting Slingeland ziekenhuis heeft bij de omzetbepaling de Handreiking omzetverantwoording gevolgd. Indien deze vulling contractwaarden overstijgen, dan vindt afboeking plaats ten gunste van schuld aan zorgverzekeraars.

Overige opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Pensioenen

Stichting Slingeland Ziekenhuis heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Slingeland Ziekenhuis. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Slingeland Ziekenhuis betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In december 2017 bedroeg de dekkingsgraad 98,6%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 128%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Slingeland Ziekenhuis heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Slingeland Ziekenhuis heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat Slingeland Ziekenhuis zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Financiële baten en lasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. Stichting Slingeland Ziekenhuis valt onder de zorgvrijstelling voor vennootschapsbelasting.

Leasing

Leasing

De beoordeling of een overeenkomst 'leasing' is, vindt plaats op grond van de economische realiteit op het tijdstip van het aangaan van het contract. Het contract wordt aangemerkt als leaseovereenkomst als de nakoming van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een specifiek actief of de overeenkomst het recht van het gebruik van een specifiek actief omvat.

• Financiële leasing

In geval van financiële leasing (waarbij de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van het lease-object geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen) wordt het lease-object bij het aangaan van de overeenkomst in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het lease-object of, indien dit lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasetermijnen. De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze gesplitst in een aflossings- en een rentecomponent, gebaseerd op een vast rentepercentage. De leaseverplichtingen worden exclusief rentecomponent opgenomen onder de langlopende schulden. Het rentecomponent wordt verantwoord in de winst-en-verliesrekening. De relevante activa worden afgeschreven over de economische levensduur van het lease-object.

• Operationele leasing

In geval van operationele leasing worden de leasebetalingen lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Sectorale onzekerheid omzetverantwoording

Specifieke aandachtspunten jaarrekening 2017 medisch specialistische zorg

Inleiding

De landelijke onzekerheden voor instellingen voor medische specialistische zorg (ziekehuizen, UMC's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. De resterende in de jaarrekening 2017 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor Stichting Slingeland ziekenhuis hebben betrekking op:

1. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2017;
2. Toerekening van contractafspraken met de zorgverzekeraars aan schadejaren en boekjaren.

Bij de omzetbepaling van de dbc-zorgproducten en overige zorgproducten heeft Stichting Slingeland ziekenhuis de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in paragraaf 5.1.4.2 van deze jaarrekening. Hierbij zijn de uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2017 meegenomen op grond van de "Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2017 Medische Specialistische zorg (MSZ).

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2017

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2017 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor Stichting Slingeland ziekenhuis.

1. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2017;

De rechtmatigheidsonderzoeken over 2015 en 2016 waren tijdens de tot standkoming van deze jaarrekening volledig afgewikkeld, zodat in de financiële resultaten hierover geen onzekerheden meer bestaan.

Het omzetonderzoek over 2017 is gestart direct na afronding van de facturatie over boekjaar 2017. In de jaarrekening zijn op basis van de voorlopige uitkomsten van het onderzoek inschattingen gemaakt van onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdend met de vulling van de contractafspraken met zorgverzekeraars. De controle aanpak van de dure geneesmiddelen was bij de tot standkoming van deze jaarrekening landelijk nog onderwerp van discussie. Het ziekenhuis heeft op basis van de uitkomsten over 2016 hierdoor de inschatting gemaakt. De definitieve afronding van het omzetonderzoek over 2017 wordt eind 2018 verwacht. Afwijkingen van de inschattingen in de jaarrekening 2017 zullen in de jaarrekening van 2018 worden verwerkt.

Door de Nza is niet vastgesteld dat de handreikingen rechtmatigheidscontroles in overeenstemming zijn met publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan.

Aanvullend op de inschatting van de uitkomsten van rechtmatigheidsonderzoeken heeft het ziekenhuis inschattingen gemaakt van de onderhanden en nog uit te voeren DCM controles.

De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzeten daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening

2. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar;

Stichting Slingeland ziekenhuis heeft met de zorgverzekeraars voor 2017 schadelastafspraken gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2017 heeft plaatsgevonden op basis van de beste inschatting van het voortgangpercentage ultimo 2017 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2017 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhandenwerk ultimo 2017. De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

Ook afrekening van oude schadelastjaren met zorgverzekeraars kan nog tot nagekomen effecten leiden. Stichting Slingeland ziekenhuis heeft de jaren tot en met 2014 nagenoeg volledig afgerekend.

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van Stichting Slingeland Ziekenhuis op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening is geen segmentering toegepast, omdat Slingeland geen segmentering kent in haar bedrijfsvoering.

5.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en het bankkrediet opgenomen onder de kortlopende schulden. Ontvangen en betaalde rente zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

5.1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	31-dec-17	31-dec-16
<i>De specificatie is als volgt:</i>	* € 1.000	* € 1.000
Bedrijfsgebouwen en terreinen	18.984	22.457
Machines en installaties	10.117	11.585
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	25.573	27.298
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	1.482	785
Totaal materiële vaste activa	56.156	62.125
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	2017	2016
	* € 1.000	* € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	62.125	66.419
Bij: investeringen	5.683	8.024
Af: afschrijvingen	11.652	12.318
Boekwaarde per 31 december	56.156	62.125

Toelichting:

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn gebaseerd op de economische levensduur en zijn ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6. Een overzicht van de onderhanden en gereedgekomen projecten is opgenomen onder 5.1.8. De afschrijvingstermijnen worden vanaf 2013 op onderdelen van de activa aangepast aan de voorgenomen nieuwbouw en verhuizing in 2024. Deze (versnelde) afschrijving zijn verantwoord als reguliere afschrijvingskosten. In 2017 is 2,4 miljoen aan versnelde afschrijving gerealiseerd tegen 3,3 miljoen in 2016.

De periodieke bedrijfswaardeberekening is op basis van een meerjarenliquiditeitsmodel uitgevoerd in 4 scenario's met wisselende rekenrentes en groeioprognose. De berekende bedrijfswaarde was in alle uitkomsten hoger dan de actuele boekwaarde, zodat bijzondere waardevermindering / impairment niet aan de orde is. Bij het berekenen van de bedrijfswaardeberekening geldt dat bij het Stichting Slingeland Ziekenhuis één kasstroomgenererende eenheid is geïdentificeerd.

2. Financiële vaste activa

	31-dec-17	31-dec-16
<i>De specificatie is als volgt:</i>	* € 1.000	* € 1.000
Andere deelnemingen	155	119
Overige vorderingen	11.029	11.615
Totaal financiële vaste activa	11.184	11.734
<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>	2017	2016
	* € 1.000	* € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	11.734	12.939
Kapitaalstortingen	0	88
Resultaat deelnemingen	36	-707
Aflossing leningen /afschrijving FVA	-579	-579
Amortisatie (dis)agio	-7	-7
Boekwaarde per 31 december	11.184	11.734

Toelichting:

Het financieel vast actief ziet toe op de verhuur van het RGC gebouw gedurende een contractperiode van 40 jaar. De nominale waarde van de toekomstige minimale leasebetaling per balansdatum is : € 578.884 (< 1 jaar)

De gehouden kapitaalbelangen van Stichting Slingeland Ziekenhuis:

Naam Deelneming:	Vestingplaats:	Kapitaalbelang
VasoVaso BV	Doetinchem	25%
Oude Slinge BV	Doetinchem	25%
Medirisk	Utrecht	< 1%

De resultaten van de deelnemingen betreft:

- VasoVaso BV € 14.661
- Oude Slinge BV € 21.256

In 2012 is tenslotte disagio betaald over nieuw aangetrokken leningen. Deze disagio wordt afgeschreven overeenkomstig de duur van de aangetrokken leningen.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	* € 1.000	* € 1.000
Medische middelen	1.024	940
Voedingsmiddelen	69	55
Hulpmiddelen	1.604	1.597
Overige voorraden	144	150
Voorziening incurante voorraad	-206	0
Totaal voorraden	2.636	2.742

Toelichting:

Op de voorraden is een voorziening voor incurantheid in aftrek gebracht van € 205.500 (vorig jaar nihil). De mutatie van de voorraadwaarde is veroorzaakt door een toename van de voorraad hulpmiddelen. Het betreft hierbij de voorraad voor de O.K.. Tevens is de voorraadpositie van de Apotheek per 31-12-2017 € 83.700 hoger dan ultimo 2016.

4. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBBC's en overige trajecten)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	* € 1.000	* € 1.000
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	711	711
Af: ontvangen voorschotten	-178	-151
Schadelastcontracten	-27	-38
Totaal onderhanden werk	506	522

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2017
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Onderhanden werk	711	27	178	506
Totaal (onderhanden werk)	711	27	178	506

Toelichting:

Er zijn 3 zorgverzekeraars (Multizorg, DSW en ASR) die, na aftrek van voorschotten en selfassessment, een positief onderhanden werk hebben. Zowel de voorschotten als het selfassessment zijn niet substantieel veranderd voor deze zorgverzekeraars ten opzichte van 2016.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

5. *Debiteuren en overige vorderingen*

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	* € 1.000	* € 1.000
Vorderingen op debiteuren	12.069	8.402
Vorderingen op gelieerde debiteuren	138	83
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	7.388	9.477
Vooruitbetaalde bedragen	1.298	687
Nog te ontvangen bedragen	5.981	4.614
Totaal debiteuren en overige vorderingen	26.874	23.263
Kortlopend deel van de vorderingen (< 1 jr.)		23.356
Langlopend deel van de vorderingen (> 1 jr.)		3.518

Toelichting:

De afwijking op de vorderingen van debiteuren wordt veroorzaakt door de afwikkeling van micro-correcties van het Selfassessment, waarbij de crediteringen eind 2016 zijn verwerkt en de aangepaste debiteringen begin 2017. De post nog te factureren betreft gesloten trajecten die klaar staan voor facturatie. De daling van het saldo ten opzichte van 2016 wordt veroorzaakt door het eerder rondkomen van contractering van 2017 in vergelijking met 2016. De voorziening debiteuren ultimo 2017 bedraagt € 241.000 (€ 410.000 in 2016) en is in mindering gebracht op het saldo debiteuren. De daling van deze voorziening t.o.v. 2016 wordt veroorzaakt door wijziging van de berekeningsmethode en door afboeken van oude posten.

Bij vooruitbetaalde bedragen zorgen facturen voor Medische aansprakelijkheidsverzekering en automatiseringsapplicaties voor een stijging t.o.v. 2016. Deze facturen betreffen gedeeltelijk 2018. De stijging bij nog te ontvangen bedragen wordt veroorzaakt door een toename bij de post Subsidies AIOS en CZO van € 1,04 miljoen.

6. *Liquide middelen*

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	* € 1.000	* € 1.000
Bankrekeningen	30.931	27.218
Kassen	8	4
Totaal liquide middelen	30.939	27.222

Toelichting:

De rekeningcourantlimiet van Slingeland bedraagt € 15 miljoen. Voor de rekeningcourant zijn negatieve pledge, positieve pledge en pari passu als zekerheid gesteld. Deze kredietfaciliteit is in 2017 niet gebruikt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Berekening solvabiliteitsratio	<u>Eigen vermogen</u>	€ 46.912	x 100% =	36,57%
Slingeland Ziekenhuis 2017	Totaal vermogen	€ 128.295		

Op 31 maart 2011 is door de Stichting Slingeland Ziekenhuis ten behoeve van de Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector een recht van hypotheek en een pandrecht verleend tot zekerheid voor de voldoening van alle tegenwoordige en/of toekomstige borgstellingen, verstrekte en/of alsnog te verstrekken garanties, verstrekt krediet en/of alsnog te verstrekken krediet. Het recht van 1e hypotheek is verleend tot een bedrag van € 106,4 miljoen inclusief rente en kosten op het ziekenhuis met bijbehorende opstallen, parkeerplaatsen en overig terrein, plaatselijk bekend Kruisbergseweg 25 te Doetinchem. Het pandrecht betreft alle tegenwoordige en toekomstige roerende zaken die volgens verkeersopvattingen bestemd zijn om. Het pandrecht betreft alle tegenwoordige en toekomstige roerende zaken die volgens verkeersopvattingen bestemd zijn om het verbodene duurzaam te dienen en door hun vorm als zodanig zijn te herkennen.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

7. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Kapitaal	1.861	1.861
Bestemmingsreserves	3.090	3.090
Algemene en overige reserves	<u>41.961</u>	<u>38.395</u>
Totaal groepsvermogen	<u><u>46.912</u></u>	<u><u>43.346</u></u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u>	<u>Resultaat-</u>	<u>Overige</u>	<u>Saldo per</u>
	<u>1-jan-2017</u>	<u>bestemming</u>	<u>mutaties</u>	<u>31-dec-2017</u>
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Kapitaal	1.861	0	0	1.861
Totaal kapitaal	<u>1.861</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.861</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u>	<u>Resultaat-</u>	<u>Overige</u>	<u>Saldo per</u>
	<u>1-jan-2017</u>	<u>bestemming</u>	<u>mutaties</u>	<u>31-dec-2017</u>
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Bestemmingsreserves:				
Huisvesting	3.090	0	0	3.090
Totaal bestemmingsreserves	<u>3.090</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.090</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u>	<u>Resultaat-</u>	<u>Overige</u>	<u>Saldo per</u>
	<u>1-jan-2017</u>	<u>bestemming</u>	<u>mutaties</u>	<u>31-dec-2017</u>
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Algemene reserves:				
Reserve aanvaardbare kosten (voormalig)	29.500	0	0	29.500
Algemene reserve	8.895	3.566	0	12.461
Totaal algemene en overige reserves	<u>38.395</u>	<u>3.566</u>	<u>0</u>	<u>41.961</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

8. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2017 * € 1.000	Dotatie * € 1.000	Onttrekking * € 1.000	Vrijval * € 1.000	Saldo per 31-dec-2017 * € 1.000
Voorziening onderhoud RGC	68	0	68	0	0
Voorziening PLB-uren	338	103	172	0	269
Voorziening aansprakelijkheid	1.706	1.565	554	0	2.717
Voorziening jubilea	1.346	150	125	0	1.371
Voorziening reorganisatie	395	158	274	0	279
Voorziening arbeidsongeschiktheid	209	264	154	0	319
Totaal voorzieningen	<u>4.062</u>	<u>2.240</u>	<u>1.347</u>	<u>0</u>	<u>4.955</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-2017</u>
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	2.330
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	1.519
hiervan > 5 jaar	1.106

Toelichting per categorie voorziening:

- De voorziening Onderhoud voor het RGC gebouw staat vanaf 2017 verantwoord onder de kortlopende schulden.
- De voorziening PLB is gevormd voor de specifieke overgangsregeling van het Persoonlijk Levensfase Budget tegen een disconteringsvoet van 0,33%. Tot met 2016 stonden de reguliere PLB-rechten van medewerkers bij de voorziening vermeld. Met ingang van 2017 is deze post verschoven naar de kortlopende schulden.
- De voorziening Aansprakelijkheid is gevormd ter dekking van onderhavige claims. De dotatie in 2017 wordt met name veroorzaakt door onzekerheid over de afrekening met het MSB over 2017.
- De voorziening Jubilea is gevormd ter dekking van toekomstige jubileum uitkeringen tegen een disconteringsvoet van 1,51%
- De voorziening Reorganisatie zal worden aangewend voor toekomstige reorganisatiekosten. De voorziening bestaat uit de organisatie-ontwikkelingen van afdelingen.
- De voorziening Arbeidsongeschiktheid is gevormd voor de medewerkers die langdurig arbeidsongeschiktheid dreigen te raken.

De voorzieningen overgangsregeling PLB-uren en Jubilea worden gewaardeerd tegen de contante waarde. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

9. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u> * € 1.000	<u>31-dec-16</u> * € 1.000
Schulden aan banken	31.390	29.353
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>31.390</u>	<u>29.353</u>

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>2017</u> * € 1.000	<u>2016</u> * € 1.000
Stand per 1 januari	37.316	40.943
Bij: overgesloten lening	5.000	0
Af: aflossingen	7.963	3.627
Stand per 31 december	<u>34.353</u>	<u>37.316</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	2.963	7.963
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>31.390</u>	<u>29.353</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	2.963	7.963
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	31.390	29.353
hiervan > 5 jaar	21.147	23.074

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

Toelichting:

Op alle leningen zijn reguliere aflossingen uitgevoerd en alle leningen zijn volledig geborgd bij het Waarborgfonds voor de zorgsector. De daling in de aflossingsverplichting wordt veroorzaakt doordat 1 lening per 1 januari 2017 is overgesloten (€ 5 miljoen) en hierdoor onderdeel uitmaakt van de aflossingsverplichting afgelopen boekjaar. Deze aflossing ligt in de lijn met de overgesloten lening. Er zijn geen leningen versneld afgelost.

De reële waarde van de leningen is € 39,7 miljoen. De reële waarde van de leningen wijkt belangrijk af van de boekwaarde.

10. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBBC's en overige trajecten)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	* € 1.000	* € 1.000
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	-11.270	-13.182
Af: ontvangen voorschotten	14.137	14.044
Schadelastcontracten	2.438	6.633
Totaal onderhanden werk	5.305	7.495

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 0
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Onderhanden werk	-11.270	-2.438	-14.137	5.305
Totaal (onderhanden werk)	-11.270	-2.438	-14.137	5.305

Toelichting:

Er zijn 4 zorgverzekeraars (Menzis, Zilveren Kruis, VGZ en CZ) die, na aftrek van voorschotten en overvulling, een negatief onderhanden werk hebben. De voorschotten zijn niet substantieel veranderd ten opzichte van 2016.

Het aandeel selfassessment hierin is € 0,4 mln.

De lagere overvulling ontstaat door een lagere doorrekening van de prijsindex 2017 in de verkoopprijzen.

Daarnaast is de schattingswijze van het OHW veranderd van kostprijs met winstoverslag naar percentage of completion. Dit heeft een daling ad € 3,4 mln. tot gevolg. Het OHW is vervolgens met € 1,5 miljoen gestegen als gevolg van meer openstaande DBC's.

11. Schulden uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot AWBZ / WLZ

	t/m 2014	2015	2016	2017	totaal
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Saldo per 1 januari	7	0	0	0	7
Betalingen/ontvangsten	-7	0	0	0	-7
Subtotaal mutatie boekjaar	-7	0	0	0	-7
Saldo per 31 december	0	0	0	0	0
			* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Waarvan gepresenteerd als:					
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot			0	7	7
			0	-7	-7

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

12. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u> * € 1.000	<u>31-dec-16</u> * € 1.000
Crediteuren	4.072	4.190
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	2.963	7.963
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.602	2.866
Schulden terzake pensioenen	225	913
Nog te betalen salarissen	1.064	980
Terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars oude jaren	7.846	7.872
Overige schulden	5.229	5.571
Nog te betalen kosten	4.286	3.380
Vakantiegeld	2.888	2.727
Vakantiedagen	350	339
Verplichtingen persoonlijk budget levensfase	6.932	6.254
Overige overlopende passiva	276	290
Totaal overige kortlopende schulden	<u>39.733</u>	<u>43.345</u>
Kortlopend deel van de kortlopende schulden (< 1 jr.),	30.532	34.511
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	9.201	8.834
hiervan > 5 jaar	0	0

Toelichting:

De kortlopende schulden zijn ultimo 2017 € 3,6 miljoen lager dan in 2016. Deze daling wordt veroorzaakt doordat ultimo 2016 de post aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen fors hoger was doordat de omzetting van 1 lening (hoofdsom € 5 miljoen) volledig op deze post stond verantwoord.

Daarentegen zijn er ook een aantal posten ultimo 2017 hoger dan ultimo 2016. Verplichting persoonlijk budget levensfase stijgt € 678.000, dit betreft verlof-uren van medewerkers. Tevens stijgt de post nog te betalen kosten als gevolg van vooruitontvangen subsidie VIPP (€ 293.000) en rekening courant positie met SKB (€ 271.000) voor nog te betalen diensten.

Tenslotte is de post belastingen en premies sociale verzekeringen in 2017 hoger doordat ultimo 2016 er een vordering bestond op de Belastingdienst voor de pro-rata btw oude jaren (€ 0,8 miljoen).

13. Financiële instrumenten

Deze toelichting betreft een voorbeeld en dient nog instellingsspecifiek gemaakt te worden.

Algemeen

Het Slingeland ziekenhuis maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

Het Slingeland ziekenhuis handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan het Slingeland ziekenhuis verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 90% geconcentreerd bij drie grote verzekeraars.

De overige vorderingen op debiteuren kennen een maximaal kredietrisico van € 241.000.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, De reële waarde wijkt belangrijk af van de boekwaarde, dit wordt veroorzaakt door de langlopende schulden

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

14. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Toelichting:**Huurverplichtingen**

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komende jaar € 652.203, voor de komende 5 jaar € 776.336 en daarna nihil. De resterende looptijd van het(de) huurcontract(en) bedraagt 5 jaar.

Huurontvangsten

In 2008 is een huurovereenkomst (financial lease) gesloten over de verhuur van het RGC-gebouw aan Ggnet. De huur is aangegaan voor een periode van veertig jaar. De huurprijs bedraagt € 1.509.673 per jaar

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2017 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.649,7 miljoen (prijsniveau 2016).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2015, 2016 en 2017. Stichting Slingeland Ziekenhuis is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

In het voorstel onderhandelaarsakkoord medisch-specialistische zorg is voorgesteld het Macrobeheersinstrument tot en met 2017 niet in te zetten.

Overige niet uit de balans blijvende verplichtingen

Deelnemers van het Waarborgfonds Zorg (WfZ) met geborgde leningen zijn via het obligo mederiscodragers. Als het WfZ alle ingebouwde zekerheden op zijn garantieverplichtingen wordt aangesproken en in het extreme geval dat het WfZ-vermogen onvoldoende is om aan de garantieverplichting van geldgevers te kunnen voldoen, kan het WfZ via de obligoverplichting een beroep doen op financiële hulp van de deelnemers. Deze hulp wordt in dat geval geboden in de vorm van renteloze leningen aan het WfZ. Het obligo bedraagt maximaal 3% van de restantschuld van de geborgde lening(en) van de deelnemer. In het geval van Stichting Slingeland Ziekenhuis betekent bovenstaande ultimo 2017 een obligo van maximaal 3% van € 34.353.000 = € 1.030.590

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen * € 1.000	Machines en installaties * € 1.000	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting * € 1.000	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa * € 1.000	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa * € 1.000	Totaal * € 1.000
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	84.041	34.136	84.249	785	0	203.211
- cumulatieve afschrijvingen	61.584	22.551	56.951	0	0	141.086
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>22.457</u>	<u>11.585</u>	<u>27.298</u>	<u>785</u>	<u>0</u>	<u>62.125</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	403	412	4.171	697	0	5.683
- afschrijvingen	3.876	1.880	5.896	0	0	11.652
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-3.473</u>	<u>-1.468</u>	<u>-1.725</u>	<u>697</u>	<u>0</u>	<u>-5.969</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	84.444	34.548	88.420	1.482	0	208.894
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	65.460	24.431	62.847	0	0	152.738
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>18.984</u>	<u>10.117</u>	<u>25.573</u>	<u>1.482</u>	<u>0</u>	<u>56.156</u>

Afschrijvingspercentage

noot: 2,0% - 10% 5% - 20% 2,0% - 20%
Vanaf 2013 geen standaard afschrijvingspercentage vanwege versnelde afschrijvingen in verband met de voorgenomen verhuizing in 2024.

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen	Vorderingen op groeps- maatschappijen	Vorderingen op overige verbonden maatschappijen	Andere deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappij en waarin wordt deelgenomen	Overige effecten	Vordering op grond van compensatie regeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	0	0	0	0	119	0	0	0	11.615	11.734
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0	36	0	0	0	0	36
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	0	0	0	0	0	0	0	-579	-579
Amortisatie (dis)agio	0	0	0	0	0	0	0	0	-7	-7
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>155</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>11.029</u>	<u>11.184</u>

BIJLAGE

5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Rest- schuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflos- sings- wijze	Aflos- sing 2018	Gestelde zekerheden
		* € 1.000			%	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000			* € 1.000	
B.N.G.	1-6-1988	9.076	41	Onderhands	4,66%	2.949	0	227	2.722	1.588	12	Lineair	227	waarborgfonds
B.N.G.	1-12-1988	6.807	41	Onderhands	4,92%	2.212	0	170	2.042	1.191	12	Lineair	170	waarborgfonds
B.N.G.	24-2-1989	4.538	40	Onderhands	2,83%	1.475	0	113	1.362	794	12	Lineair	113	waarborgfonds
B.N.G.	1-7-2011	2.723	20	Onderhands	3,64%	2.008	0	136	1.872	1.191	13,75	Lineair	136	waarborgfonds
Prebon Yamane/N.W.B.	9-8-2004	4.300	15	Onderhands	4,31%	860	0	287	573	0	2	Lineair	287	waarborgfonds
B.N.G.	2-6-2008	19.000	40	Onderhands	4,57%	14.963	0	475	14.488	12.113	30,5	Lineair	475	waarborgfonds
Rabobank	3-7-2009	4.538	20	Onderhands	4,47%	2.949	0	227	2.722	1.588	12	Lineair	227	waarborgfonds
B.N.G.	1-7-2011	10.000	11	Onderhands	3,26%	5.250	0	5.250	0	0	4,25	Lineair	1.000	waarborgfonds
N.W.B.	2-1-2017	5.000	5	Onderhands	0,04%	0	5.000	750	4.250	0	0	Lineair	0	waarborgfonds
N.W.B.	1-7-2011	4.000	20	Onderhands	3,91%	3.050	0	200	2.850	1.850	14,25	Lineair	200	waarborgfonds
B.N.G.	1-4-2014	1.920	15	Onderhands	2,78%	1.600	0	128	1.472	832	14,5	Lineair	128	waarborgfonds
Totaal						37.316	5.000	7.963	34.353	21.147			2.963	

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

15. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	153.639	153.313
Overige zorgprestaties	1.163	1.042
Totaal	<u>154.802</u>	<u>154.355</u>

Toelichting:

De stijging van de opbrengsten zorgverzekeringswet in boekjaar 2017 wordt veroorzaakt door drie elementen. Ten eerste zijn er hogere schadelastcontracten voor een bedrag ad € 3,2 miljoen. Ten tweede is er € 0,5 miljoen nagekomen resultaat over oude schadelastjaren. Tenslotte is het onderhanden werk met € 3,4 miljoen gedaald door nieuwe schattingswijze, welke ook van invloed is op het aandeel boekjaar.

16. Subsidies

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	2.710	2.348
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	1.597	1.626
Totaal	<u>4.307</u>	<u>3.974</u>

Toelichting:

De subsidies zijn in 2017 hoger dan in 2016. Dit wordt veroorzaakt door een hogere subsidie beschikbaarheidsbijdragen AIOS en CZO (+ € 362.000). Daarentegen is de subsidie kwaliteitsimpuls in 2017 lager dan in 2016.

17. Overige bedrijfsopbrengsten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek)	8.259	8.081
Totaal	<u>8.259</u>	<u>8.081</u>

Toelichting:

De stijging van de overige opbrengsten wordt met name veroorzaakt door de doorbelasting van patientgebonden functies (+ € 539.000). De stijging wordt veroorzaakt doordat er meer geneesmiddelen en overige patient gebonden functies worden doorbelast naar het MSB en naar het Streekziekenhuis Koningin Beatrix. De grootste opbrengstsoorten in 2017 zijn doorbelasting geneesmiddelen (€ 1.496.000), parkeeropbrengsten (€ 870.000) en doorbelasting medische staf (€ 839.000).

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

18. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Lonen en salarissen	61.431	61.276
Sociale lasten	9.259	9.387
Pensioenpremies	5.133	5.135
Andere personeelskosten	<u>2.313</u>	<u>2.397</u>
Subtotaal	78.136	78.195
Personeel niet in loondienst	1.078	1.526
Totaal personeelskosten	<u><u>79.214</u></u>	<u><u>79.721</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Ziekenhuiszorg	1.035	1.032
Overige dienstverlening	239	241
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u><u>1.273</u></u>	<u><u>1.273</u></u>

Toelichting:

De personele kosten dalen met € 657.000, deze daling wordt veroorzaakt door lagere kosten voor personeel niet in loondienst (€ 447.000), als gevolg van minder inzet van externe bij algemene en administratieve functies. Tevens zijn er lagere sociale lasten (€ 148.000). Tenslotte zijn de andere personeelskosten in 2017 lager dan in 2016 (€ 84.000). Dit wordt gerealiseerd doordat in 2016 er een nabetaling was voor afdrachtsvermindering onderwijs.

19. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	11.652	12.318
Totaal afschrijvingen	<u><u>11.652</u></u>	<u><u>12.318</u></u>

Toelichting:

Vanaf 2013 zijn de afschrijvingskosten hoger door de beperking van de levensduur van de materiële vaste activa in verband met de voorgenomen verhuizing in 2024. De in 2017 aangeschafte medische en facilitaire inventaris wordt ook versneld afgeschreven ivm de voorgenomen verhuizing.

2017 : € 2,4 miljoen

2016 : € 3,3 miljoen

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

20. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Honorarium vrijgevestigd specialisten	25.400	24.910
Totaal	<u>25.400</u>	<u>24.910</u>

Toelichting:

De kosten van het honorarium vrijgevestigd specialisten is gestegen met € 0,5 mln. De stijging wordt veroorzaakt door hogere schadelastafspraken met lager aandeel boekjaar (€ 0,2 mln) en een hogere afspraak met het MSB van 16% in 2017 ten opzichte van 15,75% in 2016 (€ 0,3 mln.).

21. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	3.077	3.247
Algemene kosten	9.890	7.404
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	30.788	31.470
Onderhoud en energiekosten	2.306	2.282
Huur en leasing	799	768
Dotaties en vrijval voorzieningen	122	240
Totaal overige bedrijfskosten	<u>46.982</u>	<u>45.411</u>

Toelichting:

De overige bedrijfskosten zijn met € 1,6 miljoen gestegen. Deze stijging wordt veroorzaakt bij de algemene kosten. Deze stijging wordt voor € 1,0 miljoen gerealiseerd door een voorziening afrekening MSB. Daarnaast hogere kosten voor ICT € 0,6 miljoen en innovatieprojecten € 0,4 miljoen. Tevens was er in 2016 een teruggave pro-rata door definitieve afspraken over oudere jaren (€ 0,5 miljoen). De huur en leasingskosten zijn in 2017 € 31.000 hoger door extra leasekosten voor vervoersmiddelen. Daarentegen zijn de patient- en bewonersgebonden kosten gedaald met € 682.000 in 2017. Deze daling wordt gerealiseerd door geneesmiddelen (€ 373.000) en PA onderzoeken (€ 68.000)

22. Financiële baten en lasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Rentebaten	21	74
Resultaat deelnemingen	101	144
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	<u>671</u>	<u>692</u>
Subtotaal financiële baten	793	910
Rentelasten	-1.340	-1.616
Resultaat deelnemingen	0	-738
Overige financiële lasten	<u>-7</u>	<u>-8</u>
Subtotaal financiële lasten	-1.347	-2.362
Totaal financiële baten en lasten	<u>-554</u>	<u>-1.452</u>

Toelichting:

Het resultaat deelnemingen is per saldo € 101.000. Dit wordt gerealiseerd door positieve resultaten van Ascon (€ 67.000), Oude Slinge BV (€ 21.300) en VasoVaso BV (€ 12.600). De rentelasten zijn in 2017 verder gedaald doordat de bestaande leningen verder zijn afgelost. De rentebaten zijn in 2017 gedaald door de verlaagde rentepercentages.

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

22. Wet normering topinkomens (WNT)

bedragen x € 1	C.W.J.M. van Ewijk	A.J. Kleinlugten- beld
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	192.254	-
Beloningen betaalbaar op termijn	11.180	-
<i>Subtotaal</i>	203.434	-
Individueel toepasselijke maximum ¹¹		
-/- Onverschuldigd betaald bedrag		
Totaal bezoldiging	203.434	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Overgangsrecht	
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1,0	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	192.795	0
Beloningen betaalbaar op termijn	10.892	0
Totaal bezoldiging 2016	203.687	0

Toelichting:

De heren van Ewijk en Kleinlugtenbeld vormden in 2017 samen de Raad van Bestuur. Dhr. Van Ewijk wordt bezoldigd vanuit Slingeland Ziekenhuis. Dhr. Kleinlugtenbeld wordt bezoldigd vanuit Ziekenhuisvoorzieningen Oost-Achterhoek en staat derhalve om deze reden in deze opstelling op nihil. Zijn bezoldiging is inzichtelijk in de jaarrekening van Ziekenhuisvoorzieningen Oost-Achterhoek.

bedragen x € 1	A.H. Flierman	Fr.C.A. Jaspers	E. Heijink	P.A.M. Stortelder
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht	Vice-voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	-
Bezoldiging				
Bezoldiging	-	-	-	-
Individueel toepasselijke bezoldigings- maximum	-	-	-	-
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	-	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan				
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2016	-	-	-	-

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1	A.H.M. Catau	R. van Lambalgen	M.C.V. Idema	C.L. Bruinsma
Functiegegevens	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 30/9	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging	-	-	-	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	-	-	-	-
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	-	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan				
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2016	-	-	-	-

bedragen x € 1	H.J. Sloots	M.N. Pieters
Functiegegevens	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/5 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	-	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	-	-
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	-	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Totaal bezoldiging 2016	-	-

Toelichting:

De hierboven beschreven leden vormen samen de Raad van Toezicht voor de Stichting Samenwerkende Ziekenhuizen Slingeland en Koningin Beatrix. De bezoldiging van de leden wordt verantwoord bij de jaarrekening van Ziekenhuisvoorzieningen Oost-Achterhoek, omdat de bezoldiging vanuit die entiteit is voldaan.

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

Gewezen topfunctionarissen

bedragen x € 1	G.A.M. Groenen- diik	E.L. Bomers
Functiegegevens		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	172.347	168.450
Beloningen betaalbaar op termijn	11.116	11.107
<i>Subtotaal</i>	183.463	179.557
Individueel toepasselijke maximum ¹¹	181.000	181.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	183.463	179.557
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nabetaling aftopping pensioen 2016	
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1,0	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	167.966	164.721
Beloningen betaalbaar op termijn	10.843	10.836
Totaal bezoldiging 2016	178.809	175.557

23. Honoraria accountant

2017	2016
€	€

De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:

1 Controle van de jaarrekening	95.791	70.848
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	38.548	54.300
Totaal honoraria accountant	<u>134.339</u>	<u>125.148</u>

Toelichting:

In 2017 heeft als gevolg van de bestuurlijke fusie een accountantswissel plaatsgevonden van EY naar KPMG. De vermelde honoraria over 2016 betreffen EY. De lasten over 2017 KPMG. De hogere honoraria voor de accountant in 2017 wordt veroorzaakt door aanvullende opdrachten voor o.a. controle holding en harmonisatie grondslagen Santiz organisatie. Tevens zijn tarieven geïndexeerd en verhoogd met kantoor/reiskosten.

24. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 22.

5.1.11 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Samenwerkende Ziekenhuizen Slingeland en Koningin Beatrix heeft de jaarrekening 2017 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 25 april 2018.

De raad van toezicht van de Stichting Samenwerkende Ziekenhuizen Slingeland en Koningin Beatrix heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 18 mei 2018.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

5.1.12 Nevenvestigingen

Stichting Slingeland Ziekenhuis heeft twee nevenvestigingen in Varsseveld en aan de Gezellenlaan te Doetinchem.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Bestuurder Kleinlugtenbeld heeft de organisatie vóór vaststelling en goedkeuring van de jaarrekening 2017 verlaten per 1 april 2018 en ondertekent deze jaarrekening derhalve niet.

w.g. De heer A.H. Flierman
Voorzitter Raad van Toezicht

w.g. De heer C.W.J.M. van Ewijk
Voorzitter Raad van Bestuur

w.g. De heer Fr.C.A. Jaspers
Vicevoorzitter Raad van Toezicht

w.g. Mevrouw M.C.V. Idema
Lid Raad van Toezicht

w.g. De heer A.H.M. Catau
Lid Raad van Toezicht

w.g. De heer E. Heijink
Lid Raad van Toezicht

w.g. De heer H.J. Sloots
Lid Raad van Toezicht

w.g. De heer C.L. Bruinsma
Lid Raad van Toezicht

w.g. Mevrouw M.N. Pieters
Lid Raad van Toezicht

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is de resultaatbestemming niet bepaald.

5.2.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur van Stichting Slingeland Ziekenhuis

Verklaring over de jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Slingeland Ziekenhuis (hierna 'de stichting') te Doetinchem (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de stichting per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2017;
- 2 de resultatenrekening over 2017;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de stichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015/2014

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2017 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015/2014 zoals bepaald en verantwoord door de stichting als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2015/2014.

Verklaring over de in de jaarrekening opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarrekening andere informatie, die bestaat uit:

- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- alle informatie bevat die op grond van de RvW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de RvW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van de RvW wordt vereist.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 18 mei 2018

KPMG Accountants N.V.

S.J. Duiverman RA